

Fylkesmannen i Hedmark

Miljøvernnavdelingen
Postboks 4034, 2306 Hamar

Saksbehandler, innvalgstelefon
Steinar Østlie, 62 55 11 77

Vår dato	Vår referanse
14.06.2013	2013/1726
Arkiv nr.	Deres referanse
461.3	

Inspeksjonsrapport

2013.033.I.FMHE

Berggren AS,
Postboks 1352
2206 Kongsvinger

Inspeksjon ved Berggren AS

Dato for inspeksjonen: 12.06.2013
Rapportnummer: 2013.033.I.FMHE
Saksnr.: 2013/1726

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten:
Hans Chr. Berggren, Freddy Berg, Tore Berggren,
Per Berggren

Fra Fylkesmannen i Hedmark:
Steinar Østlie, senioringeniør

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjon ved Berggren AS, 12.06.2013:

Fylkesmannen avdekket 1 avvik ved inspeksjonen:

- Utslippskravene er overskredet for 2012. Rutiner for prøvetaking og utslippsdokumentasjon er ikke tilstrekkelig kvalitetssikret.

Virksomheten må sende en skriftlig bekreftelse innen **01.10.2013** på at avvikene er rettet. Virksomheten bes også gjøre en vurdering av anmerkningene. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 2.

Med hilsen

Jørn Georg Berg e.f.
miljøverndirektør

Steinar Østlie
senioringeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

1. Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr (underenhet): 973 124 412	Eies av: 929 146 042
Besøksadresse: Stømnerv. 1	Telefon: 62 88 86 60
Bransjenr. (NACE-kode): 10.209	E-post: firmapost@berggren.no

Kontrollert anlegg

Navn: Berggren AS	Anleggsnr: 0402.0083.01
Kommune: 0402 Kongsvinger	Anleggsaktivitet: Fiskeforedling
Fylke: Hedmark	Risikoklasse: 3
Tillatelse gitt: 18.10.2006	Tillatelse sist oppdatert: -

2. Inspeksjonens omfang

Formålet med inspeksjonen var å vurdere virksomhetens rutiner for uttak av prøver til utslippskontrollen og for beregning av utslippsmengder. Tilsynet omfattet videre bedriftens tiltak for å redusere utslippene av prosessavløp til kommunalt avløpsnett. Inspeksjonen ble gjennomført som særskilt tilsyn på grunnlag av bedriftens egenrapporter for 2012 og tidligere.

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Funn som er avdekket i bedriftens egenrapport for 2012 og ved inspeksjon er samlet i ett påpekt avvik. Virksomheten plikter snarest å rette opp avviket som er beskrevet i denne rapporten. Vi ber om en skriftlig redegjørelse for tiltak og oppfølging av avviket innen 01.10.2013.

Dersom avviket ikke kan lukkes eller et tiltak ikke kan avsluttes innen fristen, må det utarbeides en plan for videre framdrift.

Klageadgang

Pålegget om er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 7. Avgjørelsen kan påklages til Klima- og forurensningsdirektoratet innen tre uker etter at rapporten er mottatt. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Fylkesmannen i Hedmark.

4. Gebyr for inspeksjonen

Virksomheten er ved denne inspeksjonen plassert i gebyrsats 3 (jf. Fylkesmannens varselbrev datert 15.05.2013). Dette betyr at dere skal betale *kr. 11 700* i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen. Gebyrsats følger av virksomhetens plassering i risikoklasse, jf. forurensningsforskriften § 39-6. Faktura med innbetalingsblankett vil bli oversendt fra Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif).

Fylkesmannen viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Fylkesmannens postjournal og på www.norskeutslipp.no (jf. offentleglova).

Kopi av rapporten sendes også til:

- GIVAS IKS, Oterv. 9, 2211 Kongsvinger

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1:

Utslippskravene er overskredet for 2012. Rutiner for prøvetaking og utslippsdokumentasjon er ikke tilstrekkelig kvalitetssikret.

Avvik fra:

Utslippstillatelse av 18.10.2006, pkt. 3.1, 3.3.2, 11.1 og 11.2.

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften), § 5, andre ledd., pkt. 6 og 7.

Kommentarer:

Bedriftens utslipp for 2012 viste betydelig økning sammenlignet med 2011, for total fosfor ca. 10 ganger økning. Bedriftens sammenstilling av månedlige analyser viser at for perioden mai-juli er fosforkonsentrasjonen ca. 75 mg/l, mens verdiene resten av året er ca. 1-5 mg/l.

Overskridelsene er ikke avviksbehandlet eller redegjort for i bedriftens egenrapport, men det er kommentert at det har forekommet endring i sammensetning av råvarer i løpet av året. Under tilsynsmøtet redegjorde bedriften for at det ble igangsatt produksjon av kumle/ raspeballer i mai 2012, og at råvaresøl i oppstartsfasen kunne være årsak til økt utslipp i denne perioden.

Bedriften opplyser at store utslippøkninger blir avviksbehandlet og at en forsøker å finne årsaken. Det ble ikke avdekket noen klar årsak til utslippene i mai-juli/2012, utover at det pekes på ovennevnte produksjon. Hendelsen er ikke skriftlig avviksbehandlet, men det ble opplyst at det blir gjort nå. Det ble også framvist slik avviksrapport.

Utslippskontrollen har vært basert på månedlige stikkprøver, tatt ut i fordrøyningstank etter fettavskiller. Det er ikke fastsatt prøvetakingsprogram med plan for uttak av prøver til utslippskontrollen. Datoer og ukedag for prøveuttak kan være tilfeldig. Som oftest tas prøver ut om morgenen, før produksjonen kommer skikkelig i gang.

Avløpsprøver blir ikke tatt ut som mengdeproporsjonale delprøver med automatisk prøvetaker. Utslippstillatelsen sier også at det kan bli stilt krav om det. I brev av 28.02.2011 har bedriften redegjort for at dette vil bli gjort etter at utførte tiltak med varmegjenvinning i 2011 var avsluttet. Arbeidet med installering av prøvetaker er ikke realisert. Inntil videre må bedriften sørge for at manuelle prøveuttak er mest mulig representative for bedriftens utslipp.

Bedriften har ikke vurdert om dagens rutiner for uttak av avløpsprøver gir tilstrekkelig representative prøver. Det antas at utslipp varierer mye med hvilke produkter som produseres. Produksjonen varierer fra dag til dag, mens produksjonsmønsteret er relativt fast fra uke til uke eller i hvert fall sett over 2 uker. Utslipppet antas også å variere innenfor hver enkelt produksjonsdag, som avsluttes med rengjøring. Kumle produseres én dag per uke.

Avløpet passerer 3 utjamningstanker, hver med volum 2-3 m³. Daglig utslipp av prosessavløp er ca. 50 m³. Dvs. at oppholdstid per tank i gjennomsnitt er ca. 1 time.

Støtutslipp kan forekomme, både temperatur- og volummessig. Ved bollekoking holdes temperatur på 80 °C. Kokefatene har volum på 2-3 m³. Ved avsluttet koking slippes kokevannet brått til avløp. Dette kan påvirke funksjonen i fettavskilleren, som er følsom for både høye temperaturer og hydrauliske variasjoner (støtbelastninger). I utslippstillatelsen (pkt. 3.3.2) er det satt krav til at prosessavløpets temperatur ikke skal overskride 30 °C i fettavskilleren. Temperaturen her er aldri målt.

Krav til oppfølging og tiltak:

Rutiner for prøvetaking – utarbeidelse av prøvetakingsplan

Prøveuttak og analyser skal foretas ved ulike produksjoner for avdekke variasjoner i utslipp ved ulike produksjon. Dette kan gjennomføres ved et fåtall prøveserier som en engangsundersøkelse. Utslipp ved rengjøring må også inngå i denne vurderingen.

Når sammenheng mellom produksjon og utslipp er fastslått og kjent, må bedriften sette opp en *prøvetakingsplan* med 12 årlige (månelige) prøveinnleveringer. Hver enkelt prøve skal bestå av flere delprøver, som må dekke ulike produksjons- og utslippssituasjoner. Delprøvene må utgjøre et tilstrekkelig antall, tatt på ulike tider på døgnet og under ulike produksjons- og utslippsforhold, slik at prøvene som tas ut blir mest mulig representative for bedriftens utslipp som helhet. Ut fra variasjoner og mønster i produksjonen, må bedriften vurdere nødvendig varighet på en prøvetakingsperiode for å dekke alle produksjons- og utslippssituasjoner, f.eks kan en prøvetakingsperiode være én eller to uker.

Inntil automatisk prøvetaker er installert, må prøveuttakene baseres på representative, daglige delprøver (stikkprøver) som skal inngå i en samleprøve. Delprøvene må konserveres (fryses) i en samleprøve, der et passe volum til slutt sendes til analyse (1-2 liter).

Måling av temperatur på prosessavløp i fettavskiller

Temperatur på prosessavløp i fettavskiller må måles ved ordinær drift og ved utslipp fra bollekoking.

Rutiner for beregning av døgnutslipp og årsutslipp

Bedriften må også vurdere rutinene for beregning av årlig utslipp. I dag beregnes dette på grunnlag av gjennomsnittlig konsentrasjonsverdi på årsbasis, multiplisert med årlig hydraulisk avløpsmengde. Dersom konsentrasjon og avløpsmengde varierer mye fra dag til dag eller avhengig av produksjon og aktivitet, vil denne beregningsprosedyren kunne gi betydelig feil. Det blir mer korrekt å beregne et gjennomsnittlig døgnutslipp (kg/d) for hver prøvetakingsperiode, dvs. for hver måned. Ut fra de 12 verdiene for månedlige døgnutslipp beregnes et gjennomsnittlig døgnutslipp på årsbasis, samt samlet årsutslipp (gjennomsnittlig døgnutslipp på årsbasis multiplisert med antall produksjonsdøgn i året).